

нетрадиційних матеріалів та технік зображення, слухання музики тощо). Їх використання дає дітям безліч позитивних емоцій, розкриває нові можливості використання образотворчих матеріалів, розширює технічний діапазон можливостей дітей, а також забезпечує високий рівень емоційності і творчої активності. Діти, захоплені незвичайним способом створення зображення, самостійно знаходять і пропонують нові, оригінальні способи передачі образу.

Отже, інтегрований підхід дозволяє оптимізувати художнє виховання в дитячому садку, поліпшити якісні характеристики образів, створюваних дітьми, підвищити креативність, ініціативність, самостійність і відповідальність кожної дитини.

Література

1. Дабижа Л.П. Особенности развития творчества детей дошкольного возраста в процессе изобразительной деятельности / Л.П.Дабижа // Дошкольное образование: опыт, проблемы, перспективы. Сборник материалов VIII Международного научно-практического семинара. – Барановичи. БарГУ, 2017. – С.27-29.
2. Комарова Т.С. Детское художественное творчество. Методическое пособие для воспитателей и педагогов / Т.С. Комарова. – М.: Мозаика-Синтез, 2008.
3. Сухорукова Г. В. Дитяче експериментування як засіб розвитку творчості в образотворчій діяльності / Г. В. Сухорукова // “Інноваційні технології в дошкільній освіті України: розвиток дитячої обдарованості та креативності”: Матеріали Всеукраїнського науково-методичного семінару Інституту розвитку дитини НПУ імені М. П. Драгоманова / Укл. І. І. Загарницька. – К., 2012. – 396 с.
4. Сухорукова Г. В. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі / Г. В. Сухорукова, О. О. Доронова, Н. М. Голота, Л. А. Янцур / [підручник, під ред. Г. В. Сухорукової]. – К.: Видавничий дім слово «Слово», 2010. – 376 с.

УДК 373.091.33:[37.014:792]

В. Даніліна,

здобувач ступеня вищої освіти «бакалавр»
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського,

V. Danilina,

Vinnitsia Mykhailo Kotsiubynskyi
State Pedagogical University

РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ

DEVELOPMENT OF LATE INTERESTS OF JUNIOR SCHOOLCHILDREN BY MEANS OF THEATER PEDAGOGY

Анотація. У статті розкрито теоретичні та практичні підходи до використання театрального мистецтва як засобу розвитку особистості на уроках мистецтва. Описуються особливості застосування у освітньому процесі початкової школи засобів театрального мистецтва, розкриваються інноваційні підходи до організації роботи вчителя. Розкриваються особливості формування пізнавального інтересу молодших школярів засобами театральної педагогіки.

Abstract. The article reveals theoretical and practical approaches to the use of theatrical art as a means of personal development in art lessons. The peculiarities of the use of theatrical art in the educational process of primary school described, innovative approaches to the organization of the teacher's work revealed. The peculiarities of the formation of cognitive interest of junior schoolchildren by means of theatrical pedagogy revealed.

Ключові слова: театр, театральне мистецтво, формування інтересу, театральна педагогіка, засоби драматизації.

Key words: theater, theatrical art, formation of interest, theatrical pedagogy, means of dramatization.

Постановка проблеми. Сучасна педагогічна наука і практика все більше звертається до особистості дитини, до тих внутрішніх процесів, які пов'язані із діяльністю, спілкуванням і спеціальним педагогічним впливом. Велика увага при цьому приділяється дослідженню пізнавальних інтересів, які в становленні особистості відіграють роль цінних мотивів діяльності, а за дотримання певних умов стають стійкою рисою особистості і проявляються в зацікавленості, допитливості, постійній жадобі до знань.

Формування в учнів молодшого шкільного віку інтересу до навчання є надзвичайно актуальною проблемою на сучасному етапі розвитку шкільної науки. У найрізноманітніших розуміннях у класичній педагогіці головну функцію інтересу вбачали в тому, щоб наблизити учня до навчання, заохотити так, щоб процес отримання знань для нього став бажаним, стимулювати пошук, без задоволення якого не можливе його благополучне формування. Видатний педагог, Ян Амос Коменський, розглядаючи «нову школу» як джерело радості, світла і знань, вважав інтерес одним із головних шляхів усвідомлення цієї світлої і радісної обставини навчання. Жан-Жак Руссо, акцентуючи увагу на безпосередній інтерес вихованця до оточуючих його предметів і явищ, намагався зробити навчання доступним і приємним для дитини, а Костянтин Ушинський в інтересі вбачав основний внутрішній механізм успішного учіння.

Ігрова діяльність, зокрема театралізована з її синтезом мовленнєво-творчих, кольоро-графічних і предметно-перетворювальних ігор, є сенситивною потребою учнів початкових класів. Сутність поняття «ігровий дизайн» вчений дослідник педагогічного дизайну В. Тименко трактує як процес художньої діяльності особистості в адекватних образах художніх ігор з особистісно-ціннісних видів мистецтв.

Освітня галузь «Мистецтво» – один із обов'язкових компонентів змісту початкової освіти. У Державному стандарті початкової загальної освіти передбачається ознайомлення молодших школярів із видами і мовою театального та екранного мистецтва, пропонуються завдання на конструювання іграшок у народному стилі (різних видів ляльок), складання з них композицій за власним задумом і образною уявою тощо. На наш погляд, упровадження елементів лялькового театру в освітній процес початкової школи сприятиме реалізації цього надзвичайно важливого й актуального завдання сучасної освіти.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблемі виховання підростаючого покоління засобами театального мистецтва, застосування театралізованої діяльності як повноцінної складової освітнього процесу присвятили свої праці педагоги-науковці Л. Артемова, О. Комаровська, Л. Масол, Н. Миропольська, Т. Поніманська, Ю. Рубіна, Л. Серих, Н. Сиротич, Е. Трусова та ін. Теорія інтересу розглядається в працях відомих психологів і педагогів: Б. Ананьєва, М. Беляєва, Л. Божович, В. Мясіщева, С. Рубінштейна, М. Цветкова, Г. Щукіної. Проблему застосування театального мистецтва в освітньому процесі школи розглядали Н. Александрова, О. Комаровська, О. Котикова, І. Михайличенко, В. Сухомлинський, Г. Шевченко.

Мета статті –розкрити особливості формування пізнавального інтересу молодших школярів засобами театальної педагогіки.

Виклад основного матеріалу. Театр ляльок – це театральне видовище, в якому діють ляльки можуть варіюватися за розмірами та формами, наприклад, бути об'ємними або плоскими), що рухаються за допомогою акторів. Здебільшого актори, які керують ляльками, сховані або замасковані від глядача. Основною ідеєю театру ляльок, у незалежності від його виду і форми, є здатність за допомогою ляльок створити виставу, що може бути розвагою, культурною подією з дидактичним, інформаційним або іншим акцентом. За допомогою ляльок актори театру здатні створити яскраві образи, передати характерні риси людського характеру і форми поведінки. Ляльководи вкладають в «уста» ляльок повчальний зміст, важливу інформацію або навіть соціальні маніфести. Головною ж

неодмінною рисою будь-якої лялькової вистави є вміння розважити глядачів, а часом не лише спонукати посміятись, а й поміркувати. [4, с. 212]

Упровадження в освітній процес початкової освіти театральних технологій є надзвичайно важливим, логічним і ефективним засобом навчання, оскільки відомо, що у праці педагога і актора є багато схожих аспектів. Спорідненим є те, що їхня робота – творче дійство перед глядачами, яке неможливе без емоційного наповнення. Емоції, які виникнуть у дітей у процесі театралізації, допоможуть плекати любов до літератури й читання, до різних видів мистецтв. Під час незвичайного уроку-театралізації учні дізнаються, що мистецтво слова можна доносити та реалізовувати різними способами.

У сучасному суспільстві спостерігається поступовий відхід від традиційної моделі викладання, в якій вчитель є ретранслятором знань, а учень його пасивним реципієнтом. Починаючи з початкової школи, виховні можливості навчального закладу зорієнтовані на розвиток природних обдарувань дитини. Тому використання театральної педагогіки в навчальному процесі розглядається нами як один із найважливіших засобів, що сприяє розвитку природних здібностей учнів та підвищенню пізнавального інтересу до вивчення навчальних предметів. У свою чергу, вдосконалення застосування театральних методик у навчальному процесі сучасного освітнього закладу передбачає знання вчителем театральної педагогіки та спроможність об'єктивно оцінювати свою роботу.

Перед початковою школою постає завдання навчити дітей вчитися, прищепити інтерес до знань, прагнення самостійно збагачуватись ними. Пізнавальний інтерес виступає ефективним засобом успішного навчання, необхідною умовою досягнення позитивних наслідків, найважливішим мотивом пізнавальної діяльності людини – захоплення цікавою справою.

Інтерес до пізнання навколишнього середовища виступає своєрідним епіцентром розвитку учня, його пізнавальної самостійності, формування позитивного ставлення до результатів власної праці. Пізнавальний інтерес значною мірою визначає поведінку людини, її духовну й розумову сфери, інтелектуальні, морально-етичні і комунікативні якості, отже, він забезпечує виховання творчої особистості. [1, с. 5]

Зацікавити, а не дати знання в готовому вигляді – завжди було метою дидактики. Інтерес – це важлива спонукальна сила до учіння, до оволодіння основами наук, провідний засіб навчання. Це завдання розглядалося педагогами всіх епох. Педагогічний підхід до проблеми інтересу пов'язаний із вивченням умов його розвитку в навчальній та позанавчальній діяльності.

Однак науковці відзначають прикрий факт, що інтерес до знань в учнів падає. З метою успішного розв'язання цієї проблеми застосовують в освітньому процесі активні та інтерактивні методи роботи. В контексті окресленої проблеми, Я.-А. Коменський зазначав: «Якщо навчання дається дитині важко, то в цьому передусім винні методи, якими її навчають» [2, с. 27]. Це положення не втратило своєї актуальності й значимості і в наш час. Щоб формувати в сучасних учнів пізнавальні інтереси, необхідно всебічно вивчити їх та проаналізувати засоби, які б були більш доцільними у формуванні інтересу до пізнання.

Пізнавальний інтерес – це виразна інтелектуальна спрямованість особистості на пошук нового у предметах, явищах, подіях, супроводжувана прагненням глибше пізнати їх особливості. Відомий науковець, академік НАПН України О. Савченко, зазначає, «що пізнавальний інтерес – це прагнення до знань, що виявляється в активному ставленні учня до пізнання сутнісних властивостей предметів і явищ дійсності» [3].

Формуванню пізнавальних інтересів школярів сприяє застосування нестандартних уроків, які дають матеріал для роздумів, можливість виявляти ініціативу і самостійність, потребують розумового напруження, винахідливості та творчості. Пізнавальна діяльність учнів за таких способів її організації в основному має колективний характер.

Підходячи до проблеми використання театральної педагогіки в освітньому процесі доречно наголосити, що під театальною педагогікою найчастіше розуміють процес становлення особистості за допомогою методів драматизації, інсценізації та інших інноваційних засобів залучення та включення школярів до театральної діяльності.

Якщо розглядати мистецтво у школі не тільки як набуття знань, а як шанс сформувати цінності дітей, – учителям неодмінно сподобається ефект від театралізації на заняттях.

Треба поговорити з дітьми заздалегідь про те, які емоції та стани переживали певні персонажі. А потім попросити перенести відчуте в реальне життя, адже мистецтво – це насамперед формування цінностей гармонійного людського буття. Дуже цікаво спостерігати за тим, які рухи й жести використовують ваші учні, граючи того чи того персонажа – це невідомі підказки їхнього тіла. А перевтілення дітей у казкових персонажів допомагає бути «без меж», вільними, створювати невідоме й досі недоступне для розуміння.

Театральне мистецтво – це специфічний вид мистецької діяльності, який поєднує в собі можливості багатьох художньо-зображувальних засобів експресії, створює образи, розвиває мовлення, мислення, регулює поведінку тощо. [5] Уроки з елементами театрального мистецтва можуть бути ефективною формою організації не лише освітнього процесу в початковій школі, а й засобом адаптації першокласника до нових умов співіснування з оточуючими, засобом трансформації соціального досвіду пізнання однолітків та дорослих, розвитку та презентації власних творчих можливостей тощо. Такі уроки стимулюють розвиток образного мислення, соціальної уяви, соціального інтелекту, створюють умови для того, щоб у свідомості учня виникли бажання і потреба в діяльності, самоосвіті та самовихованні.

Театралізована діяльність – це можливість розкриття творчого потенціалу дитини, виховання творчої спрямованості особистості. Театральне мистецтво близьке і зрозуміло як дітям, так і дорослим, перш за все тому, що в основі його лежить гра. Театралізована гра – одне з яскравих емоційних засобів, що формують художній смак дітей, розвивають пізнавальний інтерес до навколишньої дійсності.

У формуванні пізнавальних інтересів молодшого школяра провідну роль відіграє мистецтво, зокрема театр, як засіб освітньої діяльності, виховання духовних цінностей, що сприяє розвитку емоційно-почуттєвої сфери школярів, розвиває їх освіченість та досвід практичної діяльності. Саме багатогранність театралізованого мистецтва молодших школярів та різноманітні форми театралізованої діяльності виступають домінантою в освітньому процесі і стимулюють розвиток творчої особистості. Театралізована діяльність допомагає учням не тільки оволодіти знаннями в галузі мистецтва, а при педагогічно доцільній організації та оптимальному доборі методів виховного впливу стає дійовим чинником формування естетичної культури дітей.

На сучасному етапі накопичено невеликий досвід щодо використання елементів театрального мистецтва в освітньому процесі загальноосвітньої школи. Як відомо, процес навчання породжує в дитини різні хвилювання, страх, нервові напруження, але й ці негативні прояви можна пом'якшити якщо мати на увазі таку характерну особливість молодшого школяра як емоційна вразливість, чутливість до всього яскравого, незвичайного.

Тому логічним вважаємо звернення сучасної педагогічної науки і шкільної практики до надбань театральної педагогіки та використання їх у освітньому процесі загальноосвітньої школи. Адже театральна педагогіка – це наука, яка досліджує специфіку театру через сценічну дію, особливості акторської і режисерської творчості, близьких до педагогічної. Добре знаючи вікові особливості молодших школярів, учитель має логічно продовжити лінію дошкільного формування особистості дитини, забезпечити поступовий перехід від рекреаційно-ігрової до навчально-ігрової діяльності засобами та прийомами театралізації.

Таким чином, враховуючи невичерпні можливості театрального мистецтва у навчанні, вихованні та розвитку молодших школярів, поглибленні змістового компонента початкової загальної освіти, гармонізації взаємин між суб'єктами освітнього процесу, театральна педагогіка має стати обов'язковою складовою підготовки школярів.

Досвід роботи педагогів-новаторів підтверджує думку про те, що освітній процес потребує впровадження елементів театральної педагогіки як інноваційної освітньої технології. Оскільки, ще К. Ушинський вважав, що педагогіка не наука, а мистецтво, найбільше, найскладніше, найвище та найнеобхідніше з усіх мистецтв.

Використання елементів театральної педагогіки у освітньому процесі сприяє розвитку творчих здібностей, формуванню ініціативності, вміння самостійно вирішувати проблеми, допомагає розвивати інтелектуальну (формування розумової діяльності: аналіз, синтез, порівняння, узагальнення; розвиток діалогічного мислення), емоційно-вольову (культура почуттів, творча уява,

асоціативна пам'ять, спостережливість) сфери; формувати морально-ціннісні орієнтації (розвиток співчуття, співпереживання); сприяти фізичному вдосконаленню; підвищувати мовленнєвий рівень (відпрацювання техніки вимови, навичок словесної виразності) дитини.

Розробка проблеми застосування засобів театральної майстерності у навчанні та вихованні молодших школярів, підводить до думки, що:

- театральне мистецтво (використання сценічних прийомів у процесі навчання) є значущим у розвитку пізнавальних інтересів особистості;
- використання засобів акторського мистецтва повинно носити системний характер;
- результативність методики впровадження елементів театральної педагогіки у освітньому процесі значною мірою залежить від того, наскільки цілеспрямовано організована підготовча робота учнів-виконавців, органічно поєднані сценічний (ігровий) і літературно-художній компоненти уроку (розвиток читачьких навичок з одночасним удосконаленням виконавської техніки).

Співчуття, радість, гнів, подив присутні на кожному уроці. Провідною метою навчання вважаємо не лише оволодіння учнем знань, умінь і навичок, а й формування провідних якостей особистості. Використання елементів театральної педагогіки сприяє створенню на уроці ситуації успіху, яка, в свою чергу, викликає у школярів відчуття радості, задоволення від навчання. Дидактична гра, театралізована подача програмового матеріалу урізноманітнюють урок, роблять його цікавим захоплюючим.

Підтримати інтерес учнів до навчання дозволяє інтеграція уроків розвитку мовлення з різними видами діяльності учня (грою, спілкуванням з природою, музикою, художньою працею, драматизацією, читанням). Такі уроки сприяють опануванню граматичних умінь та навичок, допомагають розв'язати мовленнєві завдання, досягти значних зрушень у загальному розвитку учнів. Існує зв'язок між емоційністю дитини, активністю чуттєвих форм сприйняття і її розумовими здібностями.

В українських народних обрядах-іграх з давніх-давен збереглися театральні елементи, які синтетично поєднані музикою, піснею, танцем. Синкретичність їх образів, багатство символіки, поетичних алегорій, інтонаційна насиченість та різноманітність емоційно сприймаються молодшими школярами, але потребують забезпечення цілісної системи підготовки дітей до їх відтворення. Процес театралізації в українських обрядах відбувався через розвиток сюжету і становлення діалогової форми. Жваво та з цікавістю відтворюють учні яскраві образи та сюжети зимової обрядовості. Популярною серед сучасних українських дітей є театралізована сценка-гра «Коза», обряд «Маланка», які перетворилися в своєрідну театралізовану дію і пропонують учасникам вільну імпровізацію поведінки. У весняній обрядовості українців веснянкові та гаївкові ігри поділяються на два типи – хороводні ігри, де дійство має словесно-музично-хореографічну форму і власне драматичні ігри, де дійство обмежується словесно-пластичною формою. Ці ігри відтворюють дії-наслідування землеробських рухів при сівбі, оранці тощо та передбачають перевтілення учасників дійства в певний образ, супроводжуються пісенним або словесним діалогом :(хороводи «Просо», «Мак», «Огірочки», «Льон» та ін.). Із задоволенням вивчають, інсценізують вихованці жартівливі пісні «Ходить жучок по жучині», «На городі чорна редька», «Ярема», «Мала баба три сини», «Про бичка» та інші. [8, с. 7]

Учні привертає новизна проведення театралізованих уроків, які сприяють розвитку пізнавального інтересу. Незалежно від їх кількості, вони завжди різні, цікаві, захоплюючі, приховують у собі безліч таємниць. Під час таких уроків створюються умови для активного спілкування, за якого учні прагнуть висловлювати свої думки, вони з бажанням виконують завдання, виявляють зацікавленість матеріалом, що вивчається. Діти вчаться самостійно працювати з навчальною, довідковою та іншою літературою, проводити самостійну пошукову та дослідницьку діяльність.

Театралізація на уроці:

- сприяє «зануренню» в літературний твір та формуванню вдумливого читача;

- вчить уважно слухати та говорити правильно, виразно, доносячи ідеї та емоції до слухачів;
- формує навички комунікації, взаємодії, співпраці в команді, вчить моделювати різні комунікативні ситуації, обирати стратегії спілкування, імпровізувати;
- розвиває емоційний інтелект: учні вчаться розуміти та відчувати літературних персонажів, зображувати їх, співпереживати їм та висловлювати ці почуття назагал;
- дає можливість мислити критично та креативно.

Інсценізація, драматизація чи театралізація? Інсценізація передбачає переробку твору, який призначений для читання, для сценічної дії.

Драматизація — це спосіб відображати які-небудь події в драматичній формі, надавати якому-небудь твору драматичної форми.

Театралізація — пристосування твору для подання в театрі, надання йому театральних властивостей.

Отже, театралізація так само, як і драматизація чи інсценізація, передбачає «прочитання» літературного твору в новій формі. І основою є сценічна дія.

Театралізація на уроці може бути різною. Один з видів — «перенести на сцену» літературний твір повністю так, як він написаний письменником.

Спочатку це може бути невеликий вірш із цікавим сюжетом. Такі вірші легко запам'ятовуються дітьми і легко інсценізуються, оскільки не вимагають особливих сценічних дій. Потім краще запропонувати для театралізації байку чи казку з персонажами, що легко впізнаються, бо мають якусь особливість. Її не складно зображувати. Лисичка хитра, зайчик полохливий, ведмідь грізний тощо.

Театралізація оповідань вимагає попередньої роботи з літературним твором. Діти мають чітко усвідомлювати: де і коли відбуваються події — відобразити це в декораціях і костюмах, якими є персонажі твору — вчитися передавати їхні риси характеру жестами, мімікою, голосом.

Ще одним з видів театралізації є комбінований — створення нового сценарію на основі поєднання сценарно-режисерським ходом сюжетів кількох відомих творів чи їхніх окремих елементів, готових художніх образів. Такий собі салат з різних творів під одним оригінальним авторським соусом.

Найскладніша театралізація — оригінального виду, бо передбачає створення сценаристом нових художніх образів згідно зі сценарно-режисерським задумом.

А театралізація змішаного виду — це використання авторами першого й другого видів театралізації: готовий сюжет і свої оригінальні образи чи оригінальний сюжет (наскільки можна бути оригінальним) та вже відомі художні образи.

Що робитимуть школярі під час драматизації твору? Театралізований урок допоможе школярам подивитися на літературний твір з різних точок зору. Ваш клас працюватиме з текстом конкретного оповідання, і вашим учням потрібно буде оживити сюжетну лінію.

У початковій школі театралізацію варто застосовувати, поступово ускладнюючи твори: від простих (відтворити) до більш складних (створити власну п'єсу — спочатку на основі відомих творів, а потім і оригінальну).

Для цього дітям треба буде:

- знати сюжетну лінію;
- проговорювати репліки персонажів відповідно до їх характеру та сценічних дій, активно використовувати слова літературного твору (це забезпечить перенесення цих слів з пасивного словника до активного та допоможе краще усвідомлювати вчинки героя);
- переносити свої моделі поведінки в уявну оболонку театру і проживати ці ситуації знову;
- прогнозувати хід подій, вибудовуючи лінію «минуле — теперішнє — майбутнє»;
- «вмикати» власні емоції, щоб зрозуміти емоції інших людей;

- зануритись у текст твору глибоко та зрозуміти його на рівні почуттів та думок персонажа.

Як стати драматургом (сценаристом), режисером, художником-декоратором і актором казки?

Драматурги пишуть сценарій, це зрозуміло. А яке завдання режисера? «Перекласти» сценарій у дію. Потім справа за акторами – вони мають перевтілитись у персонажів і емоційно транслювати текст за допомогою різних вербальних (інтонування) і невербальних засобів (міміка та жести). А для повноцінного сприйняття сценічної дії потрібні декорації та костюми.

Як створити театр ляльок на уроці? Об'єднати учнів у групи по чотири особи. Попросіть прочитати казку, яка стане основою майбутньої вистави. Наприклад, «Колобок». Запропонувати різним групам дітей різні завдання. № 1: замінити головного героя. Замість Колобка в дітей має з'явитись новий персонаж. Який саме — підкаже фантазія! № 2: зберегти сюжетну лінію казки, але замінити героїв, з якими зустрічається Колобок. № 3: зберегти сюжетну лінію казки, але змінити місце подій. Наприклад, Колобок може зустрічатись із Лисицею не в лісі біля пенька, а на кометі в космосі. № 4: зробити Колобка головним героєм іншої казки.

Запропонувати учням коробку з різними матеріалами. Запитати, який предмет асоціюється з тим чи тим казковим героєм. Так учні проаналізують властивості свого персонажа. Потім кожен учень має обирати предмет, з якого він створить свого персонажа. Наступне завдання — декорувати обраний предмет так, щоб він перевтілювався в персонажа з казки. Важлива кожна дрібничка! Наприклад, звичайний паперовий стаканчик перетворюється на павучка чи зайчика, пластикові ложки та вилки стають «дівчатками та хлопчиками». Картонні тубуси — чудовий матеріал для виготовлення маріонеток. Використовуйте прищіпки, трубочки, кольоровий папір, коробочки з-під ліків і зубної пасти, губки. Дрібка уяви, клей і скоч — ваші герої готові. Коли все готово, попросити учнів уявити, що вони в театрі, та запропонуйте стати уважними глядачами. А перед виходом на сцену юних акторів зустрічайте оплесками. [7]

Висновки. Отже навчальний процес слід вибудовувати так, щоб сприяти свідомій співучасті особистості, яка освоює предмет. А застосування в навчальному процесі засобів театралізації, різноманітних цікавинок на уроках завжди викликає підвищений інтерес до того, що вивчають. Цікаві факти з історії, науки, уривки з науково-популярної літератури, предметні ігри, цікаві вправи, загадки, лічилки, народні прислів'я та приказки, ігри, інсценізації — все це зацікавить дітей, розширить їхні знання і сприятиме розвитку кмітливості та спостережливості. Адже сучасність висуває серйозні вимоги щодо розвитку й удосконалення освіти. Від якості, глибини, обсягу знань, якими оволодіває підростаюче покоління, значною мірою залежить прогрес нашого суспільства. Найважливішою умовою виховання цих цінних якостей є підвищення пізнавальної активності дітей, розвиток у них пізнавальних інтересів. Провідну роль у цьому процесі відіграють засоби театральної педагогіки.

Література

1. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване навчання / І.Д. Бех. — К. : ІЗТН, 1998. — 203 с.
2. Каменский Я.А. Избранные педагогические сочинения: В 2 т. — М., 1982.
3. Савченко О.Я. Сучасний урок у початкових класах / О.Я. Савченко — К. : Магістр, 1997. — 156 с
4. Андрианова-Голицына И.А. Я познаю мир: Детская энциклопедия: Театр / И.А. Андрианова-Голицына. — М.: ООО «Изд-во АСТ», ООО «Изд-во Апрель», 2000. — 448 с
5. Станиславский К.С. Театральное искусство [Собр.соч. в 8 т.] / К.С.Станиславский — М.: Искусство, 1954-1961. — Т.8. 268 с
6. Абрамян В. Театральна педагогіка. К. : Лібра, 1996. 256 с
7. Театр на уроці. Практикум для початкової школи. <https://osvitoria.media/experience/teatr-na-urotsi-praktykum-dlya-pochatkovoyi-shkoly/>
8. Творчий розвиток молодших школярів засобами театральної діяльності / Барановська І.Г. // Zbiór raportów naukowych. «Perspektywy rozwoju badań naukowych w 21 wieku». (27.02.2013 – 28. 02.2013) — Szczecin: Wydawca: Sp. z o. o. «Diamond trading tour», 2013. — С. 5 – 9.